

De eindresultaten van het 2015/2016 winter APK onderzoek

Aan het onderzoek van 2015/2016 deden bij de start van het onderzoek 92 imkers mee. Vorig jaar waren dit er 99.

De deelnemende imkers hebben begin november hun volken gecontroleerd op sterkte. Van de 645 volken werden er 30 als zwak, 143 als middelmatig en 472 als sterk beoordeeld.

8 Imkers hebben alsnog besloten hun zwakke volken in november te verenigen. Er zijn 16 volken (waarvan 4 zwak en 7 middelmatig) verenigd tot 8 nieuwe volken. De vereniging resulteert in 1 middelmatig en 7 sterke nieuwe volken. De animo om laat in het najaar te verenigen blijft dus klein.

De aantallen volken van de 92 deelnemers per november 2015 zijn:

	zwak	middelmatig	sterk	totaal
gecheckt	30	143	472	645
verenigd	4	7	5	16
Na de APK check	26	137	474	637

Indien we de sterkte van de volken vergelijken met het beeld van een jaar geleden, dan zien we:

	zwak	middelmatig	sterk
Nov. 2014	4,8%	12,8%	82,4%
Nov. 2015	4,1%	21,5%	74,4%

Dit lijkt op het eerste gezicht op een afname van het aandeel aan sterke volken. Het aantal middelmatige volken lijkt sterk toegenomen te zijn. Daarbij moeten we een kanttekening plaatsen. In 2014 was één van de deelnemers een semiprofessionele imker met bijna 200 volken, die allemaal als sterk werden gekenmerkt. Indien we deze buiten beschouwing laten, is de sterkte van de volken niet wezenlijk anders dan een jaar geleden.

Van de 92 deelnemende imkers hebben er in november 2015 75 (81,5%) uitsluitend middelmatige en sterke volken, 32 (35%) imkers hebben uitsluitend sterke volken. 17 (18,4%) imkers hebben dus ook zwakke volken geconstateerd.

De uitwinteringsresultaten van maart 2016:

Van 2 deelnemers hebben we geen uitwinteringsgegevens ontvangen. De betreffende aantallen volken worden uit het onderzoek genomen. Er blijven dan over:

Na de APK check	23	131	464	618

Bij de vorige winter APK van 2014/2015 werden er 67 imkers van de 99 deelnemers (68%) niet geconfronteerd met wintersterfte. 1 op de 3 imkers had dus wel last van wintersterfte.

Bij de uitwintering van 2016 constateerden 76 van de 90 imkers (84%) *geen* sterfte. Slechts 14 imkers (16%) hadden wel te maken met sterfte.

De sterfte onder de zwakke, middelmatige en sterke volken viel als volgt uit:

	Zwak	Middelmatig	Sterk	Totaal
november 2015	23	131	464	618
maart 2016	21	122	451	594
verloren	2	9	13	24
% sterfte '15-'16	8,7%	6,9%	2,8%	3,9%

De wintersterfte in 2014/2015 zag er als volgt uit:

% sterfte '14-'15	55,6%	15,7%	7,4%	9,9%

De conclusies voor 2015/2016 zijn:

- De gemiddelde sterfte is de afgelopen winter drastisch gedaald, het beeld in dit onderzoek lijkt enigszins geflatteerd door de beperkte groep deelnemers aan dit onderzoek;
- Het sterftepercentage onder zwakke volken ligt ruim 3x zo hoog als onder sterke volken;
- Het sterftepercentage onder middelmatige volken ligt ruim 2 x zo hoog als onder sterke volken;
- De conclusie dat de sterfte met name plaats vindt onder zwakke en middelmatige volken is nu drie jaar op rij geconstateerd;

- Een sterkere selectie op de sterkte van in te winteren volken kan preventief wintersterfte voorkomen. Ook in het najaar kunnen volken nog verenigd worden.

Conclusie: een strengere selectie in de nazomer en herfst draagt bij tot een vermindering van de wintersterfte.

Met de slogan “beter een lege kast in de schuur dan een half gevulde kast in de tuin” sluiten we het Winter APK onderzoek, dat 3 jaar op rij plaats vond, af en bedanken van harte alle deelnemers. Via Imkernieuws en Bijenwerk zullen wij u blijven voeden met suggesties om uw bijenvolken gezond de winter door te helpen.

Het Winter APK onderzoeksteam: Frank Moens en Ben Som de Cerff.